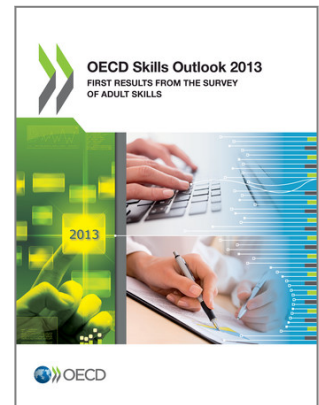

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Skills Outlook 2013. First Results from the Survey of Adult Skills

Summary in Hungarian

Read the full book on: [10.1787/9789264204256-en](https://doi.org/10.1787/9789264204256-en)

Az OECD készségekre vonatkozó 2013. évi elemzése: a felnőttek készségeit mérő felmérés első eredményei

Összefoglalás magyarul

A XX. század utolsó évtizedeiben kezdődött technológiai forradalom a XXI. századi élet szinte minden aspektusára hatással volt: kezdve attól, hogy miként „beszélünk” a barátainkkal és szeretteinkkel, egészen addig, hogy miként vásárolunk, hogyan és hol dolgozunk. A gyorsabb, hatékonyabb közlekedési és kommunikációs szolgáltatások megkönnyítették az emberek, áruk, szolgáltatások és a tőke világ körüli mozgását, ami a gazdaságok globalizálódásához vezetett. Ezek a társadalmi-gazdasági átalakulások ugyanakkor a készségek iránti keresletet is megváltoztatták. Mivel a gyártás és egyes alacsony képzettséget igénylő feladatok egyre inkább automatizálttá válnak, a rutin kognitív és a mesterségbeli képességek iránti igény csökken, miközben egyre nő az információfeldolgozási és más magas szintű kognitív és interperszonális készségek iránti kereslet. A munkakör-specifikus készségek elsajátítása mellett a XXI. század munkavállalóinak egy sor információfeldolgozási készséggel, valamint különféle „általános” készségekkel – interperszonális kommunikációs készséggel, az önmenedzselés készségével, a tanulás képességével – is rendelkezniük kell ahhoz, hogy átvészelhessék a gyorsan változó munkaerőpiac bizonytalanságait.

A felnőttek készségeit mérő felmérés (PIAAC) abba kíván betekintést nyújtani, hogy milyen szinten vannak jelen ezen kulcskészségek a társadalomban, illetve hogy miként alkalmazzák ezeket a készségeket a munkahelyen és otthon. A felmérés közvetlen módon méri a különféle információfeldolgozási készségek – nevezetesen az írni-olvasni tudás, a számolókészség és a problémamegoldó készség – terén tapasztalható jártasságot a technológiagazdag környezetekben. A legfontosabb megállapítások többek között az alábbiak:

Hogyan teljesítenek a felnőttek az írni-olvasni tudás, a számolókészség és a problémamegoldás terén a technológiagazdag környezetekben?

- Az országok zömében jelentős arányt képviselnek azok a felnőttek, akik alacsony szintű jártassággal rendelkeznek az írni-olvasni tudás és a számolókészség terén. A tanulmányban vizsgált országokban a felnőttek 4,9–27,7%-a csak a legalacsonyabb szintű jártassággal rendelkezik az írni-olvasni tudás terén, míg a számolókészség terén 8,1–31,7%-ról mondható el ugyanez.
- Számos országban a lakosság nagy százalékának nincs tapasztalata az információ-kommunikációs technológiák (IKT-k) használatában, illetve nem rendelkezik az IKT-knak a mindennapi feladatokban való alkalmazásához szükséges alapvető készségekkel. Míg Hollandiában, Norvégiában és Svédországban a 16–65 év közötti korosztály kevesebb mint 7%-ára jellemző ez, addig Olaszországban, Koreában, Lengyelországban, Szlovákiában és Spanyolországban ez az arány eléri, vagy akár meg is haladja a 23%-ot. A technológiagazdag környezetben tanúsított problémamegoldás terén azonban még a számítógép-használatban jártas felnőttek zöme is a legalacsonyabb szintű jártasságot mutatja.
- A felnőtteknek csak 2,9–8,8%-a rendelkezik a legmagasabb szintű jártassággal a technológiagazdag környezetben tanúsított problémamegoldás terén.

Milyen kapcsolatot mutatnak az egyes szociodemográfiai jellemzők a készségek terén mutatott jártassággal?

- Az egyéb jellemzők számításba vétele után a felsőfokú végzettséggel rendelkező felnőttek átlagosan 36 pontos – öt évnyi formális oktatásnak megfelelő – előnyt élveznek a középfokúnál alacsonyabb szintű iskolai végzettséggel rendelkező felnőttek felett.
- A gyengébb alapképzésnek és a jártasság továbbfejlesztésére irányuló lehetőségek hiányának ötvözete egy olyan ördögi körhöz vezethet, amelyben a csekély jártasság kevesebb lehetőséget biztosít a jártasság továbbfejlesztésére, és fordítva.
- Az idegen anyanyelvű bevándorlók jelentősen alacsonyabb jártasságot mutatnak az írní-olvasni tudás, a számolókészség és a problémamegoldás terén a technológiagazdag környezetekben azon bennszülött felnőtteknél, akiknek gyermekként megtanult első vagy második nyelve azonos a felmérés nyelvvel – ez még az egyéb tényezők figyelembe vételét követően is igaz.
- Míg az idősebb felnőttek általában alacsonyabb jártasságot mutatnak fiatalabb társaikénál, a generációk közötti szakadék mélysége jelentősen eltér az egyes országok között. Ez arra enged következtetni, hogy a politika és más egyéb körülmények gyengíthetik azon tényezők hatását, amelyek a kulcsfontosságú információfeldolgozási készségek és az életkor közötti egyébként negatív kapcsolatot felelősek.
- A férfiak a nőknél magasabb pontszámokat értek el a technológiagazdag környezetekben mutatott számolókészség és problémamegoldás terén, de a szakadék nem mély, és más tényezők figyelembe vételével még tovább szűkül. A fiatalabb felnőttek körében a jártasság terén megfigyelhető nemek közötti különbség elhanyagolható mértékű.

Miként alkalmazzák a készségeket a munkahelyen?

- A készségek munkahelyi alkalmazása számos munkaerő-piaci jelenséget befolyásol, így többek között a termelékenységet és a bérek nagyságában megfigyelhető nemek közötti különbséget.
- Nem szokatlan, hogy a nagyobb jártassággal rendelkező munkavállalók kevésbé intenzíven alkalmazzák készségeiket a munkában, mint az alacsonyabb jártassággal rendelkező munkavállalók, ami azt jelzi, hogy a készségek terén mutatott jártasság és a készségek alkalmazása közötti összhang hiánya a munkahelyeken igen elterjedt jelenség.
- Az, hogy valaki milyen munkakört tölt be, sokkal erősebb összefüggést mutat azzal, hogy miként alkalmazza az illető a készségeit a munkában, mint azzal, hogy milyen iskolai végzettséggel, vagy milyen munkaszerződéssel rendelkezik.
- A munkavállalók mintegy 21%-a túlképzett, 13%-a pedig alulképzett az általa betöltött munkakörhöz, ami jelentős hatással van a bérekre és a termelékenységre.

Hogyan történik a készségek fejlesztése és karbantartása, végül pedig az elvesztése?

- A technológiagazdag környezetekben az írní-olvasni tudás, a számolókészség és a problémamegoldás terén tanúsított jártasság szoros összefüggést mutat az életkorral. A csúcspontot mintegy 30 éves kor körül éri el, majd folyamatosan hanyatlik: az idősebb korcsoportok a fiatalabbaknál alacsonyabb szintű jártasságot mutatnak. A jártasságnak az idő múlásával bekövetkező csökkenése egyrészt azzal függ össze, hogy az egyéneknek életük során mennyi és milyen lehetőségük volt jártasságuk fejlesztésére és karbantartására (különösképpen, de nem kizárólag formális oktatás és képzés keretében), másrészt pedig a biológiai öregedés hatásaival.
- Országos szinteken egyértelmű összefüggés figyelhető meg a szervezett felnőttoktatásban való részvétel mértéke és a kulcsfontosságú információfeldolgozási készségek terén mutatott általános jártasság között.
- Azok a felnőttek, akik gyakrabban végeznek írní-olvasni tudáshoz és számolókészséghez kapcsolódó tevékenységeket és többet használják az IKT-eket – mind a munkában, mind a munkán kívül –, nagyobb jártassággal rendelkeznek az írní-olvasni tudás, a számoló- és a problémamegoldó készség terén, és ez még iskolai végzettségük figyelembe vételét követően is igaz. A fenti készségekkel összefüggő tevékenységek munkahelyen kívüli végzése még erősebb összefüggést mutat a mért készségek terén mutatott jártassággal, mint a hasonló tevékenységek munkahelyen történő végzése.

A készségek terén mutatott jártasság és a gazdasági-társadalmi jólét közötti összefüggés

- A technológiagazdag környezetekben az írni-olvasni tudás, a számolókészség és a problémamegoldás terén tanúsított jártasság pozitív és független kapcsolatot mutat a munkaerő-piaci részvétel és a foglalkoztatottság valószínűségével, valamint a magasabb bérekkel.
- Az összes ország vonatkozásában megfigyelhető, hogy azok, akik az írni-olvasni tudás terén alacsonyabb szintű jártassággal rendelkeznek, a magasabb szintű jártassággal rendelkezőknél nagyobb valószínűséggel számolnak be rosszabb egészségi állapotról, hajlamosabbak azt hinni, hogy csekély a befolyásuk a politikai folyamatra, és kisebb valószínűséggel vesznek részt csoportos vagy önkéntes tevékenységekben. Az országok zömében az alacsonyabb szintű jártassággal rendelkező egyének kevésbé is bíznak másokban.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *OECD Skills Outlook 2013. First Results from the Survey of Adult Skills*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264204256-en